

Latweefch u Awises.

Nr. 35. Zettortdeena 31ma August 1839.

Mahju = weetas us laimes = pilfatu.

Pehrnejā seemā, tā ap seemas-frehtkeem, pahrnabze kahds jaunkungs no fireschahm semmehm mahjas. Winsch leels meddineeks un tadehl mannam tehwam leels draugs. — Winsch daschas semmes apmeklejis un pehdigu püssgaddu bijis Schweizeru semmē, kür irr brihnūm augstī kalni un sahlainas gannibas pa leijahm un labba meddischana talabb, ka meschi baggati ar meddijsameem putneem; winnu augstōs kalndōs mahjo ehrgli un faradas kasas, ko gemses woi kalnu kasas fauz. — Muhsu jaunkungs tur arri dauds-reis bijis us jakti un noteiz leelus brihnūmus, kā winnam tur labbi laimejees. Jums, mihli lassitaji, ne patiktu schee winna stahsti; bet weena leeta irr, ko no winna dsirdeju un kas man lohti patikke. To paschu Jums tē isteikschu wahrdu pehz wahrda, kā no winna muttes nahkusi. Winsch stahstija tā: „Kahdā deenā, kad atkal isgahju us jakti gemses meddihit kalndōs, biju pa tahlu noklihdis no fawa kohrteta. Saule karsti spih-deja, tā, ka man fweedri pilleht pilleja. Ap pulksten 2 pehz pufšdeenas nomettohs ehnā vee jaufas leepas pakalna un preezigi skattijohs us teem lohpu pulkeem, kas leijā barrojahs pa ahbolehm. Tā tē sehdedams un tabbaku sinehkedams, fahzu fnaust; talabb nu nolikku pihipi fahndōs un, fawu jehgera taschu vagalwē lizzis, apgullu. Sapni eeraudsiju servim pretti zittu brihnūm augstu, bet lohti stahwu kalnu, Schis bij tā apaudsis ar daschdaschadahm puklehm, ehrfschkeem un fahrkleem, ka, ja tur kahds gribbeja augschā tikt, tam bij rinkī ween ap to kalnu jaet, jo tas zetsch us turren tā gahje, kā leelos basnizas tohrnōs treppes. Uzzis pazehlis us augschu, eeraudsiju paschā kalna gallā warren leelu — kahdu wehl fawu muhschu ne biju redsejis — neisfakkamu spohschumu un eelsch ta

pascha brangu pilsatu. Kā apstulbis us to skattijohs, kamehr us reis weens ar skannu balsi tur tā issauze: „Schē miht ta wissaugstaka gohdiba un laime. Kas schē atnahk, tas irr wallā no wissaum behdahm, fahpehm un ruhpehm. To tē fagaida pilna laime!“ Nuden, dohaju, tur warr buht dshwe — un nolaidu azjis us leiju. Bet tē atkal eraudsiju, ko wehl lishds schim ne biju redsejis. Daschdaschadas mahjas, muischas un pillis tē bija un wissas tikween reis-neekem par mahju-weetahm woi kohrteteem. Starp schahm zetti daschdaschadi: zitti bruggeti, zitti smiltaini, isgruhsti un dublaini; weens no scheem bija tas leelzetsch, pa kurrū us kalna gahje un tas pats bij weetahm bruggehts, weetahm atkal smiltains, kalmains, duhfstains; weetahm pukkains, weetahm ar ehrfschkeem noaudsis u. t. j. p. — Us katreem mahju woi pils wahrteem bij raksti, zitti no selta isleeti zitti ar ohgli wilkti u. t. j. p., bet eekam tohs fahku lassift, eraudsiju zetta laudis, kas no mescha pusses nahze. Schee bij norunnajuschees kohpā us to laimes-pilsatu dohtees. Klaijumā nahkuschi, tee no leela preeka pazehle zeppures, to pilsatu druszin jaw mammidami. Ne redsedami wis tahs gruhstibas, kas winnus tē fagaidiya, tee preezigi dewahs tai pirmā mahjā eelschā, kas leelzetta mallā stahweja un kam ar baltu pehrwi us wahrteem bij rakstihts: Zetta=rahditais us laimes-pilsatu. Tē eegahjuschi atradde jaw preefschā zittus zetta laudis un zetta waddonus, kas to paschu zettu us laimes-pilsatu gribbeja eet. Tē tee kohpā turreja runnas, kā jo labbak und ahtrak fawu zettu warretu heigt u. t. j. p. Beidscht, atgahbadamees, ka tē tak ne warroht ilgi palikt, dewehehs ahrā un nu zitti usnehmahs buht par waddoneem. Bet brihnūms! wisseem ne bij weenads prahts; zits nehmahs pa labbu, zits

pa kreisu püssi un zits wehl zittadi waddiht; katram bij deesgan kas winnam peekritte, un tee sahze isklihduschi us preefschu dohtees. — Zitti waddonai saweem pakkal-gahjeem fazzija, ka ne waisagoht wis tik lohti steigtees us preefschu, laika jaw effoht deesgan, un papreefschu waisagoht labbi isdusseht un islustetees tannis zittos kohrtelos, kur dquids branguma effoht. Un ne bij widauds ko dohmaht, jo paschā preefschā stahweja pils, kur ar selta bohktabeem bij us wahrteem rakstihts: baggatiba. Muhsu zettineeki itt lustigi lehze te eekschā. Kahds jaukums pils fehtā ee-eijoht! Dauds staliti muhra nammī rinku rindos te atraddahs. Weenam tahdam nammam bij us durwim rakstihts: fahriba un ohtram: negausiba. — Kahribas-nammā, ak tawu brangu dsihwi! wiss te, ko ween warreja eekahroht un wehletees. Ak ka lustigi sahze te mist, kas tur trahpija ee-eet. Zitti, eegahjuschi tai negausibas-nammā, atradde ir te warren dauds mantas, prohti: fastes pilnas selta, sudraba, pehrlu, dahrgu akininu u. t. j. v. Bet pee seenahm karrajahs wezzas nowalkatas, sadraiskatas drehbes un us galba bij pellejusi maiise, stahba putra u. t. j. v. Katram no scheem nammee stahweja pretti sawadas, kohka buhdas un ihpaschas tekkas, pa kurrahn us teem warreja no-eet. Baggatibas-nammam pretti bij buhda ar to usrakstu: Kaudiba; fahribas-nammam pretti: nabbadsiba un no negausibas-namma gahje zetsch us to buhdu, ko sauze: suhdischana. Als baggatibas-namma stahweja atstattu kahda istaba ar salmu jumtu, ko no balta usraksta warreja posicht, ka schi bij strahdneeku mahja. Schahs ehkas, wissas weenā strehki buhwetas, ne bij tukschas, bet bij katrai sawi eemahsneeki.

Kahdu labbu gabbalu no schahs baggatibas-pils stahweja zitta, wehl dauds kaiastaka pils, kurras wahreem ar seltu bij usrakstu: gohdiba; schahs widdu stahweja leels, leels nams ar to wirsrakstu: waldischana. Te bij ko brih-notees pahr scha leela namma sawadu gresnumu. Jo te eekschā ee-eijoht bij leels gangis pa widdu un tam pa labbu püssi stahweja waldineeka trohnis, zepteris ar purpura mantahm; ohtrā püsse

atkal bij salikti wissadi nahwes-erohtschi, ka leel-gabbali, bisses, karratawas, sohbini u. t. j. v. Schim nammam apkahrt bij wehl deesgan zittas buhdas, wissas ne spehju apluhkoht.

Muhsu zettineeki nehme sawus kohrtelus ka katram gaddijahs un kurre saws waddons par to labbaku usslaweja. Bet to gan labbi man-niju, ka jauni laudis labprahd dewehs us fahribas-nammū, püsmuhscha zilweki us gohda-pilli un tee wezzaki tur, kur negausiba woi ruhypes mahjoja. Bet tee, kas bij mairak pee padohma un kas bij weenteesigi, tee eegahje papreefsch strahdneeku nammā.

Bet, Deewam schehl! daudst parwissam aismirse to, ka schee dsihwokli tik ween par mahju-weetahm un par atdussefchanu te bij zelti. Winni arr aismirse to weetu, us kurren gribbeja stai-gaht, un nehmahs tēpat ectaisht fewim paleekamas weetas. Alzis winneem palikke ta ka wahjas, un fewischki ais tahn leelahm ehkahn un ais teem duhmeem, kas is skursteneem kuhpeja, tee ne warreja wairs eraudsht to laimes-pilsatu.

Pehdigi no kälna pusses nahze kahds wezs wihrs, kam galwa bij firma ka ahbele. Schim bija rohkā leela grahamata un tas usrunnaja tohs apstulbuschus zelta-laudis ka lehws un draugs, un usnehmahs pats tohs waddiht us to augusti slavetu laimes-pilsatu. Winsch at-wehre sawu leelu grahamatu un lassija preefschā ka teem jaturrahls un jazihniyahs, ja gribboht us turren tilt, un parahdija teem, ka wissas tahs leetas, kas te bija, effoht isnihzigas un bihstamas. Gan effoht katram brihw ar tahn dahwanahm, kas sché effoht, atspirdsinates, jo preefsch tam tahs effoht, bet ar sahtu un gausu bauidameem janeminoht par labbu tas, kas katram preefschit, un jagahdajoh, ka arri zieteem reisnekeem paleekoht sawa dalta.

Ta un wissadi gudri teem issstahstidams, de-wahs pats papreefschu us zellu, un tee, kas winnam paklausija, tam dewahs pakkal. Starp scheemi gan mas bij tahn, kas no fahribas-woi gohda- un baggatibas-nammee atfahjuschees; jo scheem wehl bij schehl atstah to brangu dsih-

wi. Dauds kas ne gribbeja iszeest tahs gruhtibas, pa teem nebruggecem zelleem un duhlestehm brift, palikke labbak tēpat, kaut gan wezzais waddons deessim kā mīhki tohs luhdse un teem fluddinoja,zik jauku un bes galla laimigu dīshwi panahfschoht scho ihfu gruhtu zellinu beginfchi. Bet tee pastahwigeem, kas Deewu luhgdamī sawam waddonam klausija, tee fajutte jo deenas jo wairak preeka pee fewim, un to pilsatu ar katru azzumirkli jo spohschaku eeraudsīdamī, zihnijschs ar wissu spehku, kamehr tam kalmam peetappe flāht. Tē nu wissi mettahs zettōs un pateize Deewam, ka tas teem jaw tik tahtu palihbsejis un luhsahs spehku un paligu lihds gallam dohtees. Tad wehl wezzais is fawas grahmatas teem stahstija pahr to algu, kas teem tur buhschoht, ja weentefigi un drohschi pee fawas apnemshanas palikschōht. Tā tee edrohschinati, dwehbs atkal us preekschu. Gruhti nu gan teem bij tē zaur ehrfschkeem laustees un un dascham jaw trihzeja sirds, ka ne kluhschoht wiſ lihds gallam, un — rinki ween eijoht — tee atstahiti mahjokli no leijas teem spihdeja azzis. Zitti atgahdajahs to lustigu dīshwi teitan: un sirds palikke gruhta, tā ka ir zits, aismirfdams wissu, pasleppen atbehdse atpakkat us leiju. Bet tee, kas pastahwigi us preekschu dwehbs, nu iskahpe no tahs miglas, kas winneem to laimes-pilli lihds schim apehnoja, un eeraudsija to tik jauku, tik jauku, ka no leela preeka tihri mehmi palikke. Bet azzis mesdami us fawem atstah-teem dīshwolleem leijā, tee pahrbihjahs, jo tee eeraudsija teem appakschā leelu besdibbeni, ka katru azzumirkli warreja dohmaht, nu pat jaw gahsifees eekfchā; un paschi eedshwotaji, kahdi schee beidsoht bija palikkusch! Tee, kas mitte kahribas-pilli, bij pehdigi isdehdejuschi un slummi ar bresfmagahm schrgahm, ka teem nefad meers ne bija. Negausibas-naminā, ak taru bresmu! fehdeja zilweki us mantu-kastehm bahli kā patte nahwe, waidedami par baddu, slahpehm u. t. j. p. Waldischanas-pilli, ne dohd Deews redseht! tē karrasjahs neisskaitami zilweki pee karratawahm, zitti bes galwahm nosweesti leelās bedrēs, zittus patlabban graisija un pakahre.... Schee wissi

bij zaur negaddigu dīshwi tannis zittās mahju-weetās scho sohdibū pelnijschi.

Ak kā labbi muhsu pastahwigeem reisnekeem nu bija ap sirds, kad teem pahri püsszeltā zelsch palikke lihdsens un jauks, apdehstichts pa abbahm mallahm ar jaukahm puklehm un auglu vilneem kohkeem! Kā slaweja tee to mīhki debbefs tehwu par tahdu labbu waddonu, kas tohs bij glahbis no wissahm bresfmahm, ko winni zaur faru paschu spehku un fapraschanu ne buhtu panahfchi. — Bet nu arri drihs winni faru zeltu beidse: wehl kahdu püss wersti kā teem bij jahayj, tad jaw — bet manna mehle to ne spehj isteikt; — tik ween fazzischu: leeli barri no ta bes galla jauka pilsata gawiledami winneem pretti steidsahs un tohs ar leelu gohdu un stahti eerededē tai — laimes-pilsatā.

No schahs gawileshanas skannas es pamohdohs un raug', faule jaw taifijahs noeet un man bij jasteidsahs, ka warreju aistift fawā mahjas-weetā. Bet schis brihnischkigs fapnis man ween-numehr preeksch azzim stahwehs!

Al. L.

M e i t a k a s r a u d a .

Gattarts kahdu deewabihjigu meitu redseja raudajam, un kad winsch to isprassija, tad tas par to bija, ka winna jaunu zilweku pulkā tik-tusi, um schee par winnu ncko ne istaisijuschi, winnas nabbadsibas, sliktä apgehrba, un neislifschanas deht. Winsch fazzija: ak kahds lainigs tas zilweks, ko ta pasaule neewa un nizzina! Tahds irr kuggineekam lihdsinajams, kas juhā strantejis, no wilneem ar makti tohp us klintu ismests, kur tas warr drohschi faru dīshwibu glahbt. Ta gan leela leeta irr, kad ta pasaule, ta wella pinketaja, patti to wallu panemm us grehkeem. Tizzat manni, tahs angsti zeenitas, angsti mihetas, un angsti isgresnotas meitas irr jaukahm puklehm lihdsigas, ko bittes un dunduri apmekle, raudsidamas winnu salbumu dabbuht un prohjam ness. Ta deewabihjafschana irr kā dahrga elje eekfch final-kas glahsities, ko wisslabbaki warr wesselu paturreht, kad to pee mallas leek, un neapdohmigem zilwekeem ne dohd rohkā turreht. Ja

juhs tai pasaulei ne patihkat, tad lai ta juhs arri ne patihk, tad abbeem lihds iseest. To ween peeraugat, ka paleekat Deewam patihkami! — Juhsu galwas rohta un wainags lai irr Deewa schehlastiba; juhsu apkakla krelles lai irr dauds panti no Deewa wahrdeem; juhsu pehrles lai irr assaras tahs atgreeschanas, tahs luhgschanas un tahs mihlestibas; Juhsu apgehrbs lai irr ta taifnoschana tahs tizzibas un svehtischanas; juhsu peeminnas gredens lai irr skaidra sirds apsinnaeschana; juhsu dahrga sihdene lai irr ne apgahnita dsishwoschana; juhsu mihtaka runna lai irr Deewa luhgschana. Juhsu speegelis lai irr ta Runga Jesus baussiba un svehtiga dsishwe, juhsu manta lai irr tahs debbesis! — Tad juhs iktatra buhfeet Kristus bruhte un tapfeet debbesis dauds zittahm preefschā stahditas. —

F. N.

Teefas fluddinachanas.

Us pawehleschanu tahs Keiserikas Majesteetes, ta Patwaldineeka wissas Kreewu Walsts ic. ic. ic., tohp no Suhres pagasta teefas wissi parradu dewejti scheit nomirruscha fainneeka Trehderu Jurra Lai-dewitsch zaur scho usaizinati, ar sawahm prassischananm un peerahdischanahm lihds 19tu Oktober f. g. kas par to weenigu un isflehgschanas terminu nolikts, pee schihs pagasta teefas peeteiktees, ar to pamahzischamu, ka wehlak neweenu wairs ne klausih. Tä arridsan tee, kas peeminnetam nelaikim ko parradä buhtu, teek usaizinati, lihds peeminnetam terminanm sawus parradus aismakfaht, kas klussu zeetih, tam buhs pehz dubbulti farvi parradi ja-atlihdsina.

Suhres pagasta teesa, 19tä August 1839. 2

† † † Janne Grünberg, peesehdetais.

(Nr. 36.) Theodor Blaubock, pagasta teefas frihw.

Us pawehleschanu tahs Keiserikas Majesteetes, ta Patwaldineeka wissas Kreewu Walsts ic. ic. ic., tohp no Suhres pagasta teefas wissi parradu dewejti scheit nomirruscha fainneeka Mezzineku Janua Stekkerhoff zaur scho usaizinati, ar sawahm prassischananm un peerahdischanahm lihds 19tu Oktober f. g., kas par to weenigu un isflehgschanas terminu nolikts, pee schihs teefas peeteiktees, ar to pamah-

zischamu, ka wehlak neweenu wairs ne klausih. Tä arridsan tee, kas peeminnetam nelaikim ko parradä buhtu, teek usaizinati, lihds peeminnetam terminanm sawus parradus aismakfaht, kas klussu zeetih, tam buhs pehz dubbulti farvi parradi ja-atlihdsina.

Suhres pagasta teesa, 19tä August 1839.

† † † Janne Grünberg, peesehdetais.

(Nr. 35.) Theodor Blaubock, pagasta teefas frihw.

No Uppesmuischas pagasta teefas tohp wissi manfineeki tahs scheit nomirruschhas atraitnes, ta pee Titelmindes pagasta peerakstta un Leischdö 1837tä gaddä nomirruscha waggara Janne Behrsir, ar wahrdi Lotte, usaizinati, diwu mienheschu starpä, prohti lihds 18tu Oktober f. g., pee schihs pagasta teefas peeteiktees un to mantas-dallischamu sagaidist; ar to pamahzischamu, ka teem, kas ne peeteiktohs, wehlak buhs klussu jazeesch. Uppesmuischas pagasta teesa, 23schä August 1839. 3

(L. S.) † † † Janne Krautsche, pagasta wezzakais.

(Nr. 67.) G. Reichmann, pagasta teefas frihw.

Wissi tee, kam kahdas taisnas prassischanas pee teem Kultschu muischas fainneeleem, Wehweru Alte Schwarz, Laukmaunu Janua Egliht un Spanneneeku Mahtina Friedberg buhtu, pahr kurru man-tahm konkurse spreesta, tohp usaizinati, 6 neddelu starpä pee schihs pagasta teefas peeteiktees.

Kultschumuischhas pagasta teesa, tā 8tä August 1839.

† † † Gailit Anss, pagasta wezzakais.

C. Matthison, pagasta teefas frihw.

Zitta fluddinachana.

Leelas Behrses Lamberta-tirgu scho gadd schihsdu svehtku labbad ne 17tä bet 14tä September turrehs; tā ka treschdeenā, 13tä September, warrehs bohtis buhweht, un zettortdeenā, 14tä September, tirgu turreht.

Leelas Behrses muischas waldischana.

Lihwes-Behrses tirgu, ko isgahjuschā gaddä 14tä September turreja, scho gadd tā 4tä September turrehs.

Lihwes-Behrse, 14tä August 1839.

Muischhas waldischana.

Zaur scho teek sinnamu darrihts, ka Pohpes tirgu scho gadd 31mä August turrehs.